

KAPITOLA I

Chalúpka Drevolupcov

Šlahúň sedel na podlahe medzi kolenami svojej matky a prsty na nohách zabáral do hustého vlasu besnokozieho koberca. Do chalúčky ťahalo a bolo v nej zima. Šlahúň sa naklonil dopredu a otvoril dvierka na piecke.

„Chcem ti porozprávať príbeh o tom, ako si dostal svoje meno,“ povedala jeho matka.

„Ale ten predsa poznám, drahá mama!“ zaprotesto-
val Šlahúň.

Žasana si povzdychla. Šlahúň na krku zacítil jej dych aj závan nakladaných potkýnaviek, ktoré mala na obed. Ohrnul nosom. Tak ako väčšinu lahôdok lesných trolov, Šlahúň pokladal potkýnavku za odpornú. Obzvlášť nakladanú. Bola slizká a smrdela ako pokazené vajcia.

„Tentoraz bude trochu iný,“ ozval sa matkin neistý hlas. „Tentoraz ti ho poviem až do konca.“

Šlahúň sa zamračil. „Myslel som, že som ho do konca už počul.“

Žasana ískala synove husté čierne vlasy. Vyrástol tak rýchlo, pomyslela si a utrela si slzu, čo jej stiekla až na špičku kožovitého nosa, trochu podobného gombičke. „Príbeh môže mať mnoho koncov,“ povedala smutne a pozorovala, ako sa fialové svetlo ohňa odráža na Šlahúňových vysokých lícných kostiach a ostrej brade. „Od chvíle, čo si sa narodil,“ začala, úplne rovnako ako vždy, keď rozprávala tento príbeh, „si bol iný...“

Šlahúň prikývol. Táto jeho odlišnosť bola príšerná, a keď vyrastal, spôsobovala mu veľa bolesti. No i napriek tomu sa teraz bavil na tom, akí museli byť jeho rodičia prekvapení, keď ho prvý raz uvideli: počerného, zelenookého, s hladkou pokožkou a – na lesného trola jeho veku – s nezvyčajne dlhými nohami. Zahľadel sa do ohňa.

Drevo vzduchovníka horelo veľmi dobre. Fialové plamene oblizovali zavalité polená, ktoré sa v piecke prevaľovali jedno cez druhé a narážali do stien.

Lesní trolovia si mohli vybrať z mnohých druhov dreva, ktoré v temnom Hvozde rástli, a každé z nich malo iné vlastnosti. Napríklad drevo arómie počas horenia uvoľňovalo sladkastú vôňu, ktorá každého, kto sa jej nadýchal, ukolísala do spánku plného snov. Keď plamene olizovali kôru striebrostyrkysového uspávačnika, jeho drevo, naopak, spievalo – boli to podivuhodné clivé piesne, ktoré nemal každý v oblúbe. A potom tu bol ešte krvilačný dub v sprievode svojej parazitickej spoločníčky – ostnatej popínavej rastliny, známej ako smolná réva.

Získať drevo krvilačného duba bolo riskantné. Každý lesný trol, ktorý dobre nepoznal lesnú múdrosť, mohol ľahko skončiť ako jeho potrava. Lebo krvilačný dub a smolná réva patrili k najväčším nebezpečenstvám, ktoré v temnom Hvozde číhali.

Iste, drevo krvilačného duba vydávalo množstvo tepla, nepáchlo ani nespievalo, ale spôsob, akým kvílilo a vrešťalo, odrádzal od jeho používania takmer všetkých. Nie. Medzi lesnými trolmi sa najväčšej oblúbe tešilo práve drevo vzduchovníka. Dobre horelo a jeho fialovú žiaru mnohí považovali za upokojujúcu.

Zatiaľ čo Žasana pokračovala v rozprávaní, Šľahúň si zívola. Matkin hlas bol piskľavý, ale hrdelný. Zdalo sa, že vychádza z útrobov jej krku.

„Keď si mal štyri mesiace, už si chodil,“ povedala a Šľahúň v jej hlase zacítil pýchu. Väčšina detí

lesných trolov chodila po štyroch aspoň do osemnástich mesiacov.

„Ale...“ tichučko pošepol Šlahúň. Mimovoľne sa nechal vtiahnuť do príbehu a už tušil, čo bude nasledovať. Nastal čas na *ale*. Vždy keď prišlo *ale*, Šlahúň sa zachvel a zadržal dych.

„Ale,“ potvrdila Žasana, „hoci si bol po fyzickej stránke oproti iným deťom na míle popredu, nechcel si rozprávať. Mal si už tri roky, ale ešte z teba nevyšlo ani jedno jediné slovo.“ Žasana sa pomrvila na mieste. „A sám najlepšie vieš, aké *závažné* dôsledky by to mohlo mať!“

Matka si opäť povzdychla a Šlahúňova tvár sa *opäť* skrivila znechutením. Spomenul si na čosi, čo mu kedysi povedal Kuštravec: *To, kam patríš, ti prezradí tvoj nos*. Vtedy to Šlahúň pochopil tak, že jedinečnú vôňu domova vždy bezpochyby spozná. Ale čo ak sa mýlil? Čo ak mal vševediaci dubový škriatok na mysli – samozrejme nepriamo, tak ako to už mal vo zvyku –, že ak mu to u lesných trolov nevonía, nie je u nich *doma*...

Šlahúň previnilo prelgol. Často túžieval po tom, aby to bola pravda. Najmä vtedy, keď sa ukladal na spánok po ďalšom dni plnom posmechu, podpichovania a tyranizovania.

Za oknom, na pozadí oblohy fľakatej od mrakov, sa už slnko ponáralo za horizont. Kostřbaté siluety borovíc sa pri západe slnka trblietali ako skamenené blesky. Šlahúň vedel, že dnes, skôr než sa otec vráti domov, napadne sneh.

Myslel na Bachravca, ako sa prediera hlbokým Hvozdom, ďaleko od kotviaceho stromu. Možno práve v tejto

chvíli zatína sekeru do kmeňa krvilačného duba. Striaslo ho. Otcove drevorubačské príhody, ktoré rád rozprával za sychravých nocí, ho naplňali mrazivou hrôzou. Napriek tomu, že Bachravec Drevolup bol prvotriednym tesárskym majstrom, na živobytie si zarábal predovšetkým pochybnými opravami lodí vzdušných pirátov. Na ich opravu mohol použiť len vznášavé drevo – a najlepšie vznášavé drevo bolo drevo krvilačného duba.

Šlahúň si nebol istý otcovými citmi. Vždy keď sa vrátil domov s rozbitým nosom, monoklom alebo zablatenými šatami, želal si, aby ho otec objal a uchlácholil. Miesto toho mu však Bachravec dával rady a kládol naňho požiadavky.

Rozbi nos ty im, povedal mu zakaždým. Urob monokle ty im. A nehádz po nich blato, ale hnoj! Ukáž im, s kým majú do činenia!

Neskôr, keď mu matka potierala modriny írbezľovou masťou, vysvetlila mu, že Bachravec ho tak chcel pripraviť na krutosť, ktorej bude musieť čeliť v reálnom živote. Ale Šlahúňa to nepresvedčilo. V Bachravcových očiach totiž nevidel obavy, ale pohrdanie.

Zatiaľ čo Žasana pokračovala v rozprávaní, Šlahúň si bezmyšlienkovite obmotával prameň svojich dlhých tmavých vlasov okolo prsta.

„Mená...“ povedala. „Čo by sme si bez nich my – lesní trolovia – počali! Majú moc skrotiť divoké zvery temného Hvozdu a dávajú nám identitu. *Nikdy nechlíp bezmennú polievku* – tak hovorí príslovie. Šlahúň môj, keby si len vedel, ako ma zožieralo, že si mal už tri roky, a stále si nemal meno!“

Šlahúň sa zachvel. Vedel, že každý lesný trol, ktorý umrie nepomenovaný, je odsúdený na večnosť strávenú na voľnej oblohe. Problém bol však v tom, že kým dieťa nepovedalo prvé slovo, pomenovací rituál nebolo možné uskutočniť.

„Skutočne som vôbec nič nepovedal, mamka moja?“ spýtal sa Šlahúň.

Žasana sa odvrátila. „Ani jedinké slovko ti neskĺzlo z pier. Myslela som si, že asi budeš po pradedovi Štopľovi. Ani ten nerozprával.“ Povzdychla si. „Takže na tvoje tretie narodeniny som sa rozhodla, že ťa aj napriek tomu pomenujem...“

„Vyzeral pradedo Štopeľ ako ja?“ prerušil ju Šlahúň.

„Nie, Šlahúň,“ odvetila Žasana. „Žiaden Drevo-
lup – a dovoľm si povedať, že ani žiaden lesný trol –
nikdy nevyzeral ako ty.“

Šlahúň zaľahol za prameň vlasov, ktorý mal omo-
taný okolo prsta. „Som škaredý?“ spýtal sa.

Žasana sa usmiala. Mäkké líčka sa jej naduli a malé
tmavosivé oči zmizli v záhyboch hrubej kože na tvári.
„Podľa mňa nie si,“ povedala. Naklonila sa k nemu a obo-
ma rukami ho objala okolo hrude. „Ty budeš navždy môj
prekrásny chlapček!“ Stíchla. „Kde som to bola?“

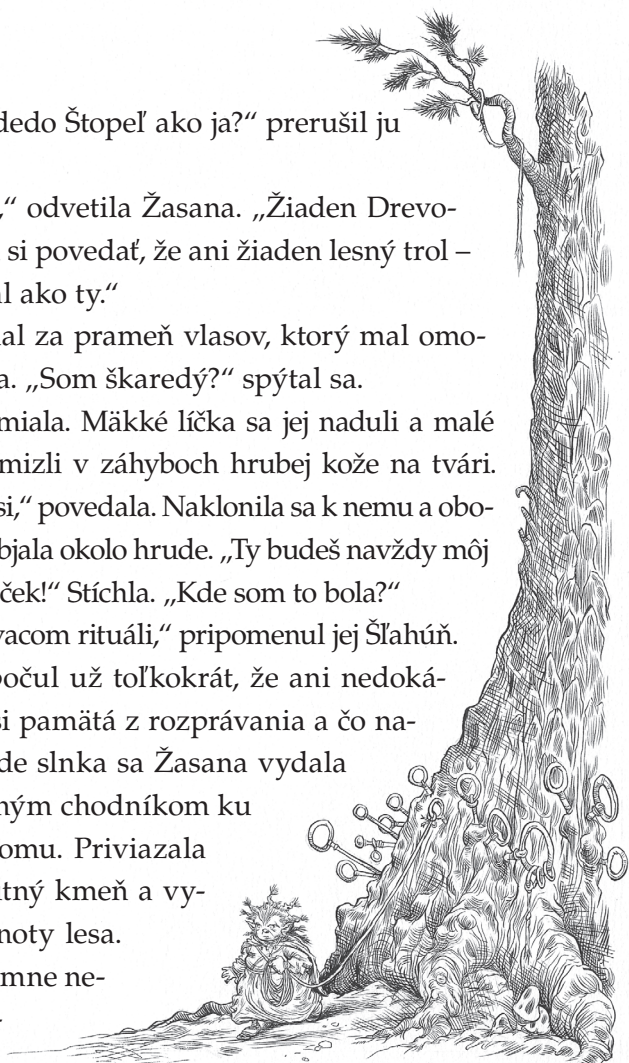
„Pri pomenúvacom rituáli,“ pripomenul jej Šlahúň.

Ten príbeh počul už toľkokrát, že ani nedoká-
zal rozlíšiť, čo si pamätá z rozprávania a čo na-
ozaj. Pri východe slnka sa Žasana vydala
dobře vyšliapaným chodníkom ku
kotviacemu stromu. Priviazala
sa o jeho mohutný kmeň a vy-
kročila do temnoty lesa.

Bolo to prenáramne ne-
bezpečné – nie-
len kvôli

ukrutným hrozbám, ktoré číhali v tajuplnom Hvozde,
ale hlavne preto, že lano sa mohlo kedykoľvek o niečo
zachytiť a pretrhnúť. Lesní trolovia sa zo všetkého naj-
viac báli toho, že sa stratia.

Tí, ktorí zišli z lesnej cestičky a zatúlali sa, boli vy-
daní napospas Šeropochlebníkovi – najstrašnejšiemu

netvorovi, na akého bolo vôbec možné v temnom Hvozde naraziť. Každý lesný trol sa neprestajne obával stretnutia s touto príšernou beštou. Aj Žasana strašievala svoje deti príbehmi o lesnom prízraku: *Ak ešte chvíľu nebudeš poslúchať, príde si po teba Šeropochlebník!*

Žasana sa ponárala hlbšie a hlbšie do útrob Hvozdu. Všade naokolo sa ozýval škrekot a vytie divej zveri, číhajúcej kdesi v úkryte. Prstami prechádzala po amuletoch a talizmanoch, ktoré mala zavesené na krku, a modlila sa za rýchly a šťastný návrat.

Keď sa konečne dostala až na koniec povrazu, vytiahla spoza opasku nôž – *pomenúvací* nôž. Tento nôž bol veľmi dôležitý. Bol vyrobený špeciálne pre jej syna, rovnako ako v prípade ostatných detí lesných trolov. Pomenúvací

rituál bez neho nebolo možné vykonať. Keď dieťa dospe-
lo, dostalo nôž do daru.

Žasana pevne zvierala rukoväť noža, natiahla sa dopredu a – tak ako to rituál vyžadoval – vysekala kus dreva z najbližšieho stromu. Tento malý kúsok Hvozdu mal odhaliť meno jej dieťaťa.

Bola rýchla. Až príliš dobre vedela, že zvuk sekania môže prilákať nežiaducu a potenciálne smrtiacu pozornosť. Keď skončila, drevo si vložila pod pazuchu, rýchlo dobehla ku kotviacemu stromu a vrátila sa späť do chalúčky. Drevo dvakrát pobožkala a hodila do ohňa.

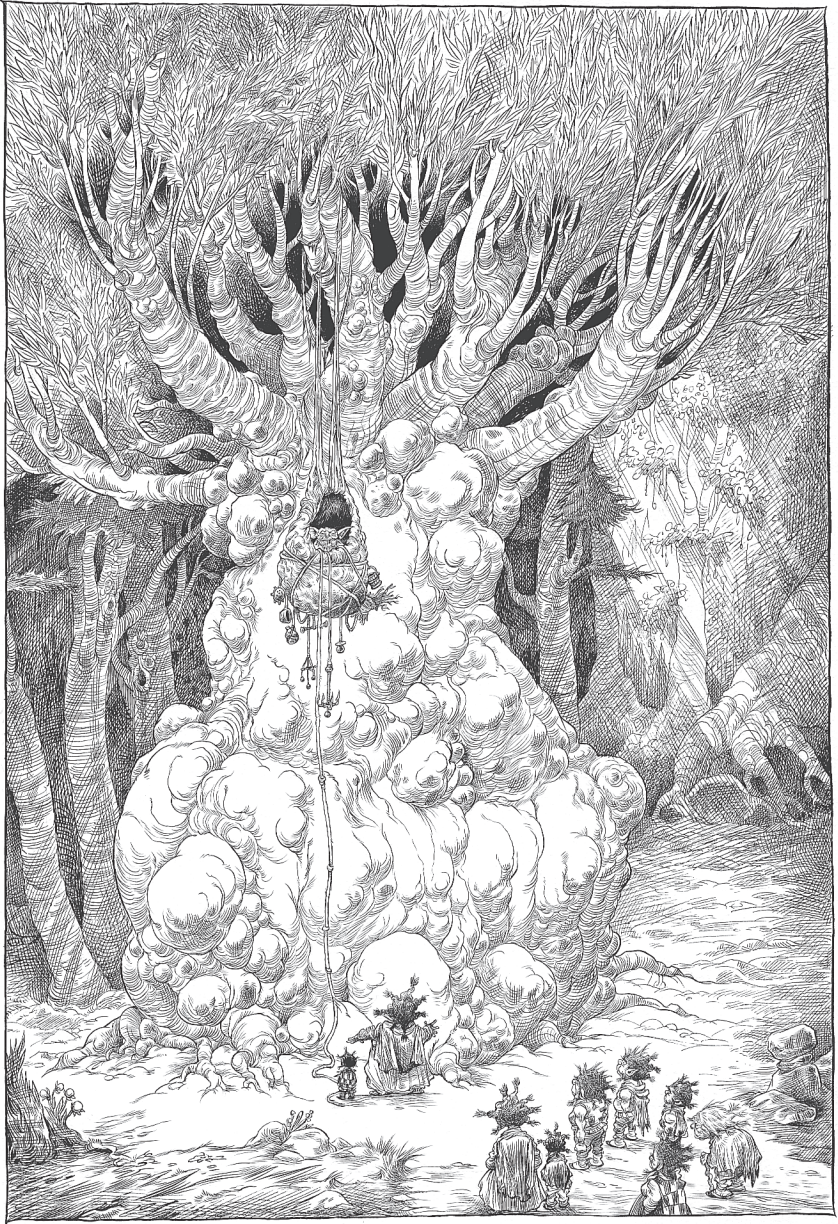
„Keď som ho hádzala do ohňa tvojim bratom a sestram, mená na mňa doslova vyskočili,“ vysvetľovala Žasana. „*Mudrovec, Silena, Brudočuch* – jasnejšie to už nešlo. Ale tvoje drevo len praskalo a syčalo. Temný Hvozďa odmietol pomenovať.“

„A aj napriek tomu meno mám,“ ozval sa Šlahúň.

„Samozrejme, že áno,“ odpovedala Žasana. „Vďaka Kuštravcovi.“

Šlahúň prikývol. Tú udalosť mal v živej pamäti. Kuštravec sa práve vrátil z dlhej cesty späť do dediny. Spomínal si, ako lesní trolovia prekypovali šťastím, že majú dubového škriatka opäť medzi sebou. Pretože Kuštravec – zbehlý aj v najjemnejších odtienkoch lesnej múdrosti – im slúžil ako poradca a veštec. Lesní trolovia sa na neho obracali so všetkými svojimi starosťami a obavami.

„Keď sme dorazili, pod prastarým uspávačnikom sa už stihol nazbierať slušný zástup,“ rozprávala Žasana. „Kuštravec sedel v prázdnom kokóne po obrovskom

vtákovi – opatrovníkovi prelietavom – a rozprával o tom, kde bol a čo na svojich cestách zažil. Ale len čo ma uvidel, oči sa mu rozšírili a zavrtil ušami. *Čo nového?* spýtal sa. A ja som mu všetko vyrozprávala. *Prepána, veď sa už spamätaj,* povedal na to. *Prezrad' mi, čo to má ten tvoj chlapec okolo krku?*

Šatôčku, odvetila som. *Nikomu nedovolí, aby sa jej dotýkal. A nikdy si ju nenechá zobrať. Jeho otec sa o to raz pokúsil – vrazil, že už je na podobné detinskosti pristarý. Ale malý sa len schúlil do kľbka a plakal, až kým sme mu ju nevrátili.“*

Šlahúň vedel, čo bude nasledovať. Počul to už mnoho, mnoho ráz.

„Potom Kuštravec povedal: *Podaj mi ju.* Veľkými čiernymi očami sa ti zadíval hlboko do tváre. Všetci duboví škriatkovia majú také oči a vidia nimi to, čo je ostatným skryté.“

„A ja som mu svoju šatku dal,“ pošepol Šlahúň. Doteraz sa mu nepáčilo, keď sa jeho šatôčky niekto dotýkal. Nosil ju pevne uviazanú okolo krku.

„Presne tak,“ pokračovala Žasana. „A do dnešného dňa tomu nedokážem uveriť. Ale to nie je všetko! Ani zďaleka!“

„Ani zďaleka!“ zopakoval Šlahúň.

„Vzal tvoju šatôčku a veľmi nežne ju pohladil, ako keby to bola živá vec. Potom zľahka prešiel prstami po ornamentoch, ktoré sú na nej vyšíté. *Je na nej uspávačnik,* povedal a ja som si uvedomila, že má pravdu. Vždy som si myslela, že sú to len akési pekné vzory – krivky

a špirály vyšíte drobulinkými stehmi –, ale nie, bol to uspávačnik. Celý čas som ho mala pod nosom!”

Šlahúň sa zasmial.

„A najzvláštnejšie bolo, že ti vôbec nevadilo, keď sa starý Kuštravec tvojej šatky dotýkal. Len si tam tak čučal a tváril sa veľmi vážne. Potom sa na teba opäť zadíval tým svojím pohľadom a ticho povedal: *Aj ty si čiastočkou tajuplného Hvozdu, mlčanlivé stvorenie. Pomenúvací rituál nefungoval, ale do Hvozdu patíš... Si jeho súčasťou. Pozorne si ťa prezeral. Potom vztýčil hlavu a doširoka rozpažil ruky. Bude sa volať...*“

„... Šlahúň!“ vykrikol Šlahúň, ktorý sa nedokázal udržať.

„Presne tak,“ zasmiala sa Žasana. „Len tak z teba vyšlo: Šlahúň! Tvoje prvé slovo. A potom Kuštravec povedal: *Musíš sa o neho dobre starať, lebo tento chlapec je výnimočný.*“

Paul Stewart · Chris Riddell
KRONIKY SVETAKRAJA
CESTA ZA TAJUPLNÝ HVOZD

Z anglického originálu *Beyond the Deepwoods: The Edge Chronicles*,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Random House v Londýne v roku 1999,
preložila Katarína Ondrušová

Vydalo vydavateľstvo Fragment v Bratislave v roku 2019

v spoločnosti Albatros Media Slovakia, s. r. o.,

so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava, Slovenská republika

Číslo publikácie 2 105

Zodpovedná redaktorka Jana Števlíková

Technická redaktorka Jana Urbanová

Sadzbu vytvorilo Grafické a DTP studio Albatros Media, Jan Hána

Tlač D.R.J. TISKÁRNA RESL, s. r. o., Náchod

2. slovenské vydanie, 1. vo vydavateľstve Fragment

Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú
odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

Objednávky kníh:

www.albatrosmedia.sk

eshop@albatrosmedia.sk

tel.: 02/4445 2046

© Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2019

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie
kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme
alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.